

Եւ դարձեալ յիշեցէք բարէմիտ եւ զհեղահոգի Ծատուրն, որ ըստացաւ սր աւետարանս յիշատակ հոգւոյ իւրոյ եւ ծընաւդացն Ղամբարին, Անախաթունին եւ եղբաւրն Սաթըրմշին եւ որդոցն Բապախանին, Պարեգին, Տէրունին, ամեն: Եւ դարձեալ յիշեցէք զԾատուրն եւ զամուսին իւր զԹուրվանդէն, որ ըստացան զսր աւետարանս ի հալալ եւ արդար վաստակոց իւրնց յիշատակ հոգոց եւ որդոց եւ ծնաւդաց իւրեանց եւ ամ յարեան մերձաւորաց: Եւ դրձլ յիշեցէք զբարեմիտ Ծատուրն, որ ետ իւր կամաւ զսր աւետարանս ի դուռն սր Գէորդայ եւ ասաց. եթէ ոք աղագականաց իմոց եւ կամ ընտանեաց եւ անտկնեցի եւ մերձենայցէ ի սր աւետարանս եւ հանէ ի սր եկեղեցւոյս կամ բռնուր. կամ դողանալով եւ կամ ի ծախս առնելով, ՅԺԸ Հյրպց նղոված իլի (Տ!) եւ դատաստանին Քի. ես անպարտ լինիմ. անպատշաճ մեղաց ամեն եղիցի եղիցի:

* * *

Մարկոսի վերջում.

Ըսկիդրն աւետարիս (այսպէս է). Հէնդարդուլին ծախեց Վաղաթնեցւոյ Բաղոյն. Բաղին ծախել էր Բռնակոթեցի Խուամարչին. Ծատուրն զնեց Խուամարչինայ հալալ ընչից իւրոց յիշատակ իւր եւ ծնաւդաց իւրոց հաւրն իւրոյ Ղամբարին եւ մաւրն Անախաթունին եւ ամ. մերձաւորաց իւրոց ամէն:

ՅԱԻԵԼՈՒԱՄ Բ. 9.

Ա. Գիրք. 39.

Դարձեալ ես Ծատուրս զնեցի զսր աւետարանս եւ ետու ի դուռն սր Գէորգեայ Սրկուղունուց եկեղեցոյն. ոչ թէ վախմն ետու, այլ կարգալոյ. եթէ ոք անտրքնեացի աղագականաց իմոց եւ կամ քհնդ գեղոյս եւ կամ այլ տեղեաց եկելոց, որ համարձակի եւ զսր աւետարանս ծախի եւ կամ գողանայ. ՅԺԸ. հայրապետաց նղոված եղիցի, եւ անէծքն Կայենի եւ զՅուզաի (!) առցէ, եւ մասն ընդ անհաւատսն լիցի. ամեն եղիցի, եղիցի:

Դարձեալ ի վերջին ժամանակս ի թգրութեն Պարսից Շահասպուռ տղայ Շահասպազին եւ կթղղութեն սր էջմիածնայ տր Փիլիպոսին եւ խանութե Երեւանայ Մահամատ զուլի խանին.

Գրեցաւ այս յիշտկրնս ի թվիս ՌՂԱ. ամէն:

ՅԱԻԵԼՈՒԱՄ Բ. 10.

Ա. Գիրք. 39.

Ես Ջուղայեցի մահգսի Յկոր վճռականս զայս մաշտոցս բազում սիրով ձեռնամբ իմով գրել տվեցի յիշատակ Սորկղընոյ եկեղեցոյն որ զանուն սր Գէորգ կոչի. գեղումն ով ոք առնորդ լինի կամ դաւլաթաւոր, մաշտոցս խորհրդայտետրն տանէն քհնյին ձեռն, որ հաւատարիմ է եւ սր(տ)ցաւութի ունի ի վր եկեղեցոյն անօթին. նա տիրութի. անի, որ անտիրութէն. չ'կորի: Բայց որչափ որ քհնյ կայ գեղին համար բանացընեն, մէկ

զմին նենդութի չանեն: Ով ոք որ մաշտոցս վայելեցէ, աղաչեմ... (մի բառ), որ խնամօք պահեսցէ: Եթէ մեղապարտ մահգասի Յակորս մէկ բերան յիշեսլիք եւ դուք գիրն կենաց յիշեալ լիջիք, ամէն: Ինչ մարդ որ իմ յիշատակարանս այս մաշտոցէս կտրի կամ ագահութի անի, ծախի, դատաստանի աւուրն իմ մեղցն պարտական լինի: Մաշտոցս յիշտկ տվի թվին Ռ(Ճ)ԺԳ. ումն. վս ի սէր Քի:*

*Մաշտոց. Ղգրլիլիսա կամ Ղոշավանքի քահանայի սեպիակամութիւն:

ՅԱԻԵԼՈՒԱՄ Բ. 11.

Ա. Գիրք. 41.

Ձեռ. էջմ. No. 967/960 (Կար. 947). Մաշտոց:

305բ. Փառք հաւրն. եւն.

Արդ յերես անկեալ աղաչեմ զմանկունս սր եկեղեցւոյ՝ որք հանդիպիք անհաւունչ կտակիս, որ կոչի Մաշթոց, որ է սա կատարող է. խորրդոյ եկեղեցոյ, եւս ունի սա շարագր//

306ա. եալ յինքեան զեւթն աստիճան եկեղեցոյ. այլ եւ դամ. հոգէկան եւ մարմնական անդամոց մերոց: Ձոր թէ կամիս, շուտով դտանես ի յըսկիդրն դրոցս նկարեալ ի ցանկն:

Արդ ես յետինս ի կարգաւ(որ)աց եւ տրուպս ա ե(կ)եղեցայկանաց Վնկ. եղէ ցանկացող այսմ զանձի եւ պատուական մարգարտի. ի նեղ եւ դառն ժամանակի, որ եղեւ հալածումն ի վեր. ամ. քրիստոնէից: Ձի եկն Մուրատ Խանն ի Շամախոյ. որդի Յաղոպ բեկին, եւ չուեալ եկն ի Բագարչայն, էսծ հալածումն ի վր. ամ. քրիստոնէից. տանջէր զաշխա(րհա)կանս եւ զկարգաւորքս եւ ասէր. Տուք զՎերդայն. թաւութի ջիղրայն, թասխր ի թաւութ. Ձի ոչ գիտէին, թէ զինչ բարբանջեցեն եւ տանջեցեն զհաւատացեալքս. եղեւ հալածումն ի յերկիրս Վայիճորոյ. փախեաւ ամ. երկիրս ի լերինս եւ ի ծերպս վիմաց: Ի սուռն ժամանակի եղեւ իսկիդր դրոցս ի դուղս որ կոչի Փոնձաթաղ. գրեցօ մինչեւ ի սրբել. տաճարին: Եւ անչի զնացեալ ի վանկս Ձորի վանս, զաւուրս Լ. փաղչելով զըճագրեցաք մինչ ի մկրտութին: Եւ անչի փախեաք ի ձորակս որ կոչի Մակքար, /

306բ. եւ անտի ոչ ետ թուլ սատանա եւ ած ի վր. տաճիկ մի փիտոսայ. եւ փախըստական արարեալ զկրաւնաւորքս. եւ իմ առեալ զաւրինակն, փախչէի ի ստորոտ լերինն եւ նորա հետամուտ եղեալ զհետ իմ եւ ես առ տր աղագակելով, փախեա մղաւն մի եւ զերծոյց զիս տր ի նմանէ. եւ ոչ կարաց հասանել: Նորա դարձել. ի տեղին, որում ըղխրճիթս արարեալ էինք. Տարաւ զաւանակն վանիցն, եւ եթող գրեռն ի վր միաբանիցս: Ձի տր. Ած. դիցէ զբեռինս մեղաց սոցա ի յուս նորա. եւ առաքեսցէ իւրինքն ! կամեսցի: Ի ամս-